

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **Ing. M. J.**, narozený dne ...
bytem M. 989/7, P. 9
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha - Dolní Chabry

proti
žalovanému: **Městský úřad Přelouč**, IČ 00274101
sídlem Československé armády 1665, 535 33 Přelouč

v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu správního orgánu

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žaloba

1. Žalobce podal soudu dne 15. 2. 2019 žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívající ve zveřejňování jeho osobních údajů na internetu, na webových stránkách žalovaného <http://www.mestoprelouc.cz>, a to v rámci zveřejnění žádosti o informaci žalobce a odpovědi na žádost č.j. 7853/2016/KT ze dne 9. 5. 2016 (dále jen „zveřejněná žádost a odpověď“). Zveřejněná žádost a odpověď na webu žalovaného obsahuje žalobcovo jméno, příjmení, akademický titul, datum narození, adresu trvalého pobytu a jeho e-mailovou adresu. Žalobce proto požadoval, aby soud žalovanému přikázal upustit od zveřejňování osobních údajů žalobce; v případě (*in eventum*), že žalovaný od tohoto jednání upustí, domáhal se žalobce toho, aby soud deklaroval, že zveřejňování žalobcových osobních údajů na webových stránkách žalovaného bylo nezákonné.

2. Žalobce tvrdil, že žalovaný předmětný dokument zveřejnil oprávněně dle Informačního zákona, anonymizaci údajů však provedl nedostatečně. Začernění údajů v souboru PDF lze jednoduše odstranit a údaje se též objevují při vyhledávání pomocí vyhledávače *Google*. Zveřejněním osobních údajů mimo jiné došlo k narušení práva žalobce na soukromý a rodinný život. K žalobě přiložil otisk obrazovky (monitoru) PC s výsledky vyhledávače *Google* datované dnem 1. 2. 2019, ze kterých je patrné, že určitý veřejně dostupný dokument ve formátu PDF zveřejněný na stránkách žalovaného obsahuje osobní údaje uváděné žalobcem, resp. obsahuje je úryvek (*angl. snippet*) vyhledávače *Google* k tomuto dokumentu jako výsledku vyhledávání klíčových slov „x“ a „x.“

Vyjádrění žalovaného

3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Popsal přijetí žádosti o informaci a její vyřízení. Rovněž tak metodu zveřejňování dokumentů na webu ve formátu PDF. Uvedl, že pokud internetový vyhledávač provádí indexaci osobních údajů, nemůže je poté žalovaný nastavit či smazat. Fakticky jakkoli nezpochybnil skutková tvrzení žalobce ohledně zveřejnění osobních údajů na svých internetových stránkách. Do budoucna přijal opatření, aby k indexaci údajů a k připojování metadat k souborům nedocházelo.

4. Odmítl však, že by jeho postupem došlo k zásahu do soukromí žalobce. Žalobce vystupuje jako údajný poškozený, avšak jeho osoba je žalovanému i napříč celou republikou známa, neboť vystupuje jako obecný zmocněnec, který zastupuje klienty zpravidla ve správních řízeních o dopravních přestupcích. Smyslem jeho zastupování však je však vytváření obstrukcí správním orgánům, je spojen s kontroverzními organizacemi typu Motoristická vzájemná pojišťovna, Stop pokutám, Neplaťte pokuty atd. Rovněž cíleně podává na různé úřady žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., a v případě nedokonalé anonymizace, žádá finanční satisfakci. Tyto nároky za něho posléze uplatňuje advokát Mgr. Václav Voříšek. Svou činnost žalobce provádí cíleně a úmyslně s tím, aby čerpal majetkový prospěch. Nelze proto uzavřít, že by bylo zasaženo do jeho ústavně zaručovaného práva na soukromí, osobní a rodinný život, neboť žalobce postavil svoji živnost na tom, že v různých věcech obesílá úřady, sděluje jim dobrovolně svoje osobní údaje a následně využívá jejich případných administrativních pochybení. Postup žalobce lze považovat za nemorální, jde o zjevné zneužití práva na soudní ochranu.

Replika žalobce

5. Žalobce v replice a při jednání soudu odmítl, že by jeho postup spočívající v podání žaloby představoval zneužití práva. Připustil, že v několika případech vystupoval jako zmocněnec, není to však důvod pro zveřejňování osobních údajů. Předmětná žádost

s činností veřejného zmocněnce nesouvisela. Satisfakci za zveřejnění údajů nežadá po malých obcích.

Přezkum věci soudem

6. Předmětnou žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného soud posoudil podle části třetí třetího dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)

7. Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

8. Podle § 84 s.ř.s. musí být žaloba podána ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu.

9. Podle § 85 s.ř.s. je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

10. Podle ustanovení § 87 odst. 1 s.ř.s. platí, že soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

11. Žaloba byla podána dne 15. 2. 2019, tj. ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s. včas, neboť žalobce tvrdí, že se o nezákonném zásahu do svých práv dozvěděl dne 28. 1. 2019, a z ničeho nevyplynulo, že by se tak stalo v jiný okamžik. Přípustnost žaloby v tomto případě nelze podmiňovat vyčerpáním prostředku nápravy ve smyslu § 85 s. ř. s, neboť právní řád v případě postupu žalovaného spočívajícího ve zveřejnění osobních údajů žalobce na webových stránkách žádný formalizovaný prostředek nápravy nenabízí. Žaloba je tedy přípustná a včasná.

12. Podmínky aktivní i pasivní legitimace má soud za splněné. Zveřejněná žádost a odpověď se týká žalobce a obsahuje jeho osobní údaje. Žalovaný současně nepopřel, že žádost a odpověď zveřejnil jako svůj dokument ve formátu PDF na svých veřejně dostupných webových stránkách.

13. Jak je již shora uvedeno, v posuzovaném případě bylo zveřejněno jméno, příjmení, titul, datum narození, adresa trvalého bydliště žalobce a jeho e-mailová adresa. Jedná se o údaje, na základě kterých je bezpochyby možné danou osobu jednoznačně identifikovat i kontaktovat. Přitom právo na ochranu osobních údajů je zakotveno v čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle něhož *[k]aždý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.*

14. Předmětem soudního přezkumu je tak, zda došlo k tvrzenému nezákonnému zásahu spočívajícímu ve zveřejnění žádosti a odpovědi, která obsahovala jméno příjmení, titul, datum narození, bydliště žalobce a jeho e-mailovou adresu. O skutkovém stavu spočívajícím ve zveřejnění údajů dle předchozí věty nebylo mezi účastníky faktického sporu. Tento skutkový stav je ostatně prokázán též otiskem obrazovky s výsledky vyhledávače Google, jenž jako důkaz soud provedl a zmínil již v bodě 2. odůvodnění shora. Z dalších provedených důkazů soud nezjistil skutečnosti rozhodné pro souzenou věc.

Nedokonalost anonymizace osobních údajů tzv. začerněním polí v dokumentu PDF, jež nebylo trvalé a bylo lze jednoduše obejít, žalobce tvrdil, avšak neprokazoval. Na výzvu soudu přišel s návrhem důkazu videozáznamem. Tento důkaz soud neprovedl, neboť prvně originalitu předmětného PDF souboru by bylo stěží možno ověřit. Důkaz však nebyl proveden především proto, že žalovaný před soudem tvrzení žalobce o zveřejnění nespороval a též proto, že shora citovaný otisk obrazovky vyhledavače bez pochyb a námitek žalovaného prokázal, že osobní údaje byly postupem žalovaného dány k dispozici veřejnosti, tj. zveřejněny.

15. Úkolem soudu na tomto místě není spekulovat, jaká klíčová slova z osobních údajů žalobce bylo třeba do vyhledávače k nalezení dokumentu zadat, případně, na které stránce pořadí výsledků vyhledávání se odkaz na PDF dokument nacházel. Bez zajímavosti však není, že běžný uživatel internetu, který nezná bližší osobní údaje žalobce (mohl by znát jméno a příjmení) a do vyhledávače by zadal pouze jeho příjmení či jméno a příjmení, stěží by další osobní údaje žalobce jednoduchým způsobem získal. Rovněž tak by se z těchto důvodů velice obtížně dostal k předmětnému PDF dokumentu (zveřejněná žádost a odpověď) na elektronické úřední desce žalovaného, tedy na jeho webových stránkách. Sám žalobce svá tvrzení dokládá výsledkem vyhledávání, při kterém již část osobních údajů (název ulice bydliště) fakticky zná a do vyhledávače zadává. Jeho tvrzení o zásahu do soukromí - zde míněno ve vztahu k získání těchto informací běžným a nezátíženým uživatelem internetu, který o žalobci ničeho neví - je tím poněkud oslabeno.

16. Samotné zveřejnění žádosti o informaci a odpovědi je v souladu s ust. § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, který stanoví: *Do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. O informacích poskytnutých způsobem podle § 4a odst. 2 písm. e) a f), informacích poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informacích postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah.* V mnohých případech bude zřejmé, že samotná zveřejněná odpověď bez obsahu textu žádosti by postrádala vypovídací schopnost a tedy by nemohlo být dosaženo účelu citovaného ustanovení zákona, který má za cíl zjednodušit přístup k informacím již poskytnutým.

17. Soud nemá pochyb, že zveřejněné údaje byly osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, jež byl platný a účinný v době zveřejnění. Ani úprava pozdější učiněná zákonem č. 110/2019 Sb., případně přímo aplikovatelným Nařízením Evropské unie (GDPR) na tom ničeho nemění.

18. K otázce anonymizace zveřejňovaných dokumentů existuje bohatá judikatura správních soudů, včetně Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), případně i soudu Ústavního. Tato judikatura je veřejnosti dostupná a zejména žalobci, resp. jeho zástupci může být detailně známa, neboť různé osoby ze skupiny okolo žalobce, případně P. K. (jde o osoby známé především poskytováním pochybných služeb motoristům nedodržujícím pravidla silničního provozu), zastoupené v poslední době povětšinou advokátem Mgr. Václavem Voříškem, žaloby obdobného typu podávají opakovaně napříč Českou republikou. Jedná se jak o žaloby týkající se zveřejňování rozhodnutí soudů (rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2019, čj. 9 As 429/2018-35), tak o žaloby mající obdobný skutkový základ jako žaloba nyní projednávaná (např. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2018, čj. 9 As 198/2018-37).

Ostatně sám žalobce uvádí (a potvrzuje to i žalovaný), že podává obdobné žaloby proti různým úřadům, žádá úřady o peněžní satisfakci a současně se zaštiťuje tvrzeními o kultivaci veřejné správy.

19. Zejména z prvně označeného rozsudku NSS čj. 9 As 429/2018-35 ze dne 6. 2. 2019 (věc *Petr K. vs. Nejvyšší správní soud*) soud při posouzení projednávané věci vychází. NSS v tomto rozsudku, bodě 16. odůvodnění uvádí: „Anonymizace soudních rozhodnutí zveřejňovaných na internetu není samoúčelná, nýbrž slouží k ochraně práv a svobod jednotlivce (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2010, č. j. 44 Ca 48/2009-102). Je důsledkem toho, že zveřejňování soudních rozhodnutí je samozřejmě nutno omezit mimo jiné tam, kde by zveřejnění celého rozhodnutí zasáhlo do práva na soukromí ve smyslu čl. 10 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, konkrétně do práva na informační sebeurčení (k němu viz zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03, či nálezy ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. I. ÚS 512/02), respektive do ochrany osobních údajů ve smyslu nařízení GDPR a čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv EU. Ani ochrana osobních údajů ovšem není samoúčelná, ale je odůvodněna právě snahou o ochranu práva na soukromí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2006, č. j. 3 As 21/2005-105, publ. pod č. 927/2006 Sb. NSS), do nějž nemůže z povahy věci zasáhnout zveřejnění údajů, které systematicky zveřejňuje sám jejich nositel. Stěžovatel nicméně tvrdí, že právě do ochrany soukromí, informačního sebeurčení a ochrany osobních údajů žalovaný zasáhl zveřejněním úplného znění zveřejněného rozsudku bez anonymizace jeho jména. Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí.“ Tyto závěry o účelu anonymizace jsou v obecně rovině přenositelné též na zveřejnění osobních údajů postupem, jež učinil v této věci žalovaný. Rovněž tak je na nyní souzenou věc přenositelný závěr, jež potvrzením zvýraznil zdejší soud, pojednávající o zveřejňování údajů samotným jejich nositelem.

20. Pod bodem 17. odůvodnění NSS ve shora citovaném rozsudku uvedl: „Smyslem anonymizace je tedy ochránit soukromí, informační sebeurčení a osobní údaje těch aktérů, kteří v soudním řízení a poté v soudním rozhodnutí vystupují jako soukromé osoby, ať už jako účastníci, svědci či v podobném postavení. Jejich soukromí je prolomeno pouze při samotném veřejném vyhlášení rozsudku, jak striktně požaduje čl. 96 odst. 2 Ústavy, následně už je však jejich soukromí chráněno právě anonymizací. Tato ochrana, která je prolomena jen jednorázově na základě jasného ústavního příkazu, naopak nedopadá na ty, kdo před soudem vystupují jako profesionálové, typicky jako advokáti, kteří před soudem realizují svůj veřejný a profesní život, či jako státní orgány v pozici účastníků. Proto není důvod v soudních rozhodnutích anonymizovat například jméno prezidenta republiky, ministrů a dalších státních orgánů tvořených jednou osobou, jak ukazuje například praxe zveřejňování rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve volebních věcech, v nichž nejsou anonymizována jména volených poslanců, senátorů či prezidenta republiky, či případ předsedkyně soudu, jejíž jméno nemělo být anonymizováno podle výše zmíněného rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 44 Ca 48/2009-102. Stejně tak není nutné anonymizovat jména advokátů (k neanonymizaci jmen advokátů v soudních rozhodnutích viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 As 5/2012 - 29), daňových poradců či obdobných zástupců, kteří před soudem vystupují v rámci své profesionální činnosti. Vystupování před soudem je totiž součástí jejich veřejného a profesního života, nikoli života soukromého, v němž by bylo třeba respektovat jejich soukromí, informační sebeurčení a osobní údaje (k této dichotomii viz část IV.B nálezu I. ÚS 453/03). Výjimkou by byla situace, kdy do soudního řízení pronikne čistě

soukromá informace o takové osobě (například omluva advokáta z ústního jednání z důvodu konkrétní nemoci, porodu či obdobně intimní události). Již v nálezu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, publ. pod č. 299/2004 Sb., ostatně Ústavní soud potvrdil, že ochrany osobních údajů nepoživají fyzické osoby ve chvíli, kdy vystupují jako podnikatelé.“ NSS dále uvedl, že dalším důvodem, který vylučuje anonymizaci osobních údajů, může být skutečnost, že osoba svou účastí v soudním řízení (v této věci se jedná o řízení vedené dle zásad správního řádu související s žádostí o poskytnutí informací – pozn. soudu) přímo realizuje svou hospodářskou činnost.

21. Sám žalobce Ing. J. především uvedl, že žádosti o informace a následné obdobné žaloby podává ve více (pozn. soudu mnoha) případech různým veřejnoprávním subjektům a obcím. Stěží se tak může jednat o zájmy běžné soukromé osoby. Nadto jak žalovanému (to plyne z jeho vyjádření) tak soudu, z jeho úřední činnosti je známo (namátkou věc vedená u zdejšího soudu aktuálně pod sp. zn. 52 A 7/2019, věc projednaná u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 17/2018, věc pojednaná před NSS pod sp. zn. 9 As 198/2018), že žádosti o informace obdobného rázu jsou podávány v přinejmenším v desítkách případů. Soud rovněž pro dokreslení postupů žalobce dodává, že jednoduchým dotazem v internetovém vyhledávači se zadáním jména, příjmení a data narození žalobce je možné dohledat, že žalobce žádal o informace a obdržel odpovědi dle zákona č. 106/1999 Sb. od různých obcí ve více než desítkách případů.

22. Ostatně v řízení paralelně vedeném před zdejším soudem pod sp. zn. 52 A 7/2019 sám žalobce v žalobě uvádí, že je „celebritou“ ve specifickém okruhu osob čítajícím minimálně několik jednotek tisíc osob zabývajících se přestupkovým právem, v řízeních kde vystupuje jako obecný zmocněnec řidičů – přestupců. Skutečnost, že žalobce opakovaně a často zastupuje řidiče či provozovatele motorových vozidel ve správních řízeních na pozici obecného zmocněnce (a činí navíc obstrukce) je účastníkům řízení známa, je známa správním soudům po celé ČR, a proto soud nepovažuje za nutné vyjmenovávat desítky spisových značek věcí projednávaných před zdejším soudem, v nichž žalobce jako profesionální obecný zmocněnec vystupoval. Jak žalobci, tak žalovanému je zcela jistě známa skutečnost, že v naprosté většině případů je součástí zastupování řidičů žádost žalobce jako obecného zmocněnce o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. obsahující požadavek na sdělení obsahu listin správních spisů. Takto uvedené skutečnosti vedou soud nevyhnutelně k závěru, že žalobce založil přinejmenším část svého (výdělečného) podnikání na zastupování řidičů, získávání informací podle zákona č. 106/1999 Sb., a to ve spolupráci v organizované skupině. Toto cituje v unesení sp. zn. II. ÚS 978/18 ze dne 28. 6. 2018 Ústavní soud, kdy čerpá z jiného rozsudku zdejšího soudu.

23. O skupině tzv. profesionálních zástupců, kteří nabízejí tzv. pojištění proti pokutám, se zmiňuje opakovaně v rozhodnutích NSS. Stalo se tomu např. v rozsudku ze dne 2. 8. 2018 čj. 6 As 125/2018-32, bod 11. a v mnoha dalších rozhodnutích, která soud citovat nebude, neboť patrně jsou zástupci žalobce velmi dobře známa.

24. Ze shora uvedených zjištění jasně plyne, že žalobce vystupoval v daném řízení jako osoba, která tuto činnost provádí systematicky a čerpá z ní prospěch. Zároveň ale nechce nést odpovědnost, která je s takovou činností spojena v případě skutečných profesionálů, nejen advokátů, když činnost žalobce jako profesionálního obecného zmocněnce se tomu fakticky vyrovná a lze ji označit za analogickou k činnosti advokáta. Žalobce fakticky

provádí činnost advokáta a v nyní podané žalobě se snaží vystupovat jako soukromá osoba, jejíž osobnostní práva byla poškozena. Žalobce sám o své vůli žádosti informace ve značném rozsahu obcím rozesílá a uvádí v nich veškeré své osobní údaje. Soud již nezmiňuje to, že žalobce spíše informačního zákona zneužívá, než využívá. Nyní posuzovanou žalobou se tak žalobce fakticky domáhá toho, aby mohl tuto činnost nadále systematicky vykonávat, aby z ní mohl čerpat finanční a jiný prospěch, aby ji mohl veřejně inzerovat (skrže internet a s ním propojené subjekty – viz bod 4. odůvodnění shora), aby se uvedená skupina mohla chlubit svými úspěchy, ale zároveň aby se mohl stáhnout zpět do svého soukromí a dovolávat se ochrany osobních údajů, pokud se při této činnosti dopustí něčeho, co si nepřeje zveřejňovat (viz obdobně NSS ve věci 9 As 429/2018). Taková snaha ovšem nemůže být pokryta ochranou soukromí, informačního sebeurčení a osobních údajů. Sám žalobce totiž svými aktivitami do veřejného prostoru vstupuje.

25. Soudy, jak shora uvedeno, jsou známy např. rozsudky ve věci žalobce NSS čj. 9 As 198/2018-37 ze dne 21. 8. 2018 nebo Krajského soudu v Hradci Králové čj. 30 A 17/2018-57 ze dne 23. 4. 2019, kde bylo žalobci v téměř totožných věcech dáno za pravdu, a nezákonný zásah byl shledán. Soud se od těchto rozhodnutí odchýlil, neboť má za to, že v uvedených rozhodnutích není jakkoli zhodnocen charakter a především rozsah nepochybné podnikatelské a výdělečné aktivity žalobce na poli přestupků, deliktů a s tím spojených žádostí o informace.

26. Nad rámec shora uvedeného odůvodnění, které dle soudu zcela postačuje k zamítnutí žaloby, soud považuje za potřebné dodat, že postup žalobce a s ním spojených osob považuje za postup zneužívající právo. Toto vyhodnocení se týká obou propojených oblastí, tedy jak zastupování řidičů – přestupců a s tím spojených žádostí o poskytnutí informací.

27. O skupině tzv. profesionálních zástupců, kteří nabízejí tzv. pojištění proti pokutám, se zmiňuje opakovaně v rozhodnutích NSS. Stalo se tomu např. v rozsudku ze dne 2. 8. 2018 čj. 6 As 125/2018-32, bod 11. a v mnoha dalších rozhodnutích, která soud citovat nebude, neboť patrně jsou zástupci žalobce velmi dobře známa. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku i dalších rozhodnutích opakuje, že i formálně bezvadné postupy, s ohledem na okolnosti případu, mohou být označeny jako zneužití práva. Takto se k citovaným procesním postupům v minulosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 8. 6. 2017, čj. 1 As 47/2017-27 „...z tohoto důvodu je lze jen velmi obtížně vnímat jako skutečnou obranu klientů, ale spíše jako účelové obstrukce.“ Zmínka o obstrukcích zcela jistě směřuje v další návaznosti na zneužívání práva.

28. Obdobně tomu je i v daném případě, který je jedním z mnoha (soudu známo z úřední činnosti i z veřejně přístupné databáze rozhodnutí NSS), ve kterém žalobce a zástupce žalobce zastupují opakovaně řidiče přestupce a různě zvolenými postupy se snaží nabourat či mařit oprávněné uložení trestu za porušení pravidel silničního provozu, a to na bázi tzv. pojištění proti pokutám. Uvedené různé obstrukční a zneužívající praktiky zástupce se však neomezují toliko na řízení ve věcech rozhodnutí o přestupcích či správních žalob proti nim, jsou totiž podávány další typy žalob, jak proti nečinnosti, před nezákonným zásahem, či žaloby o náhradu škody. V těchto typech žalob soudu známé osoby matoucím způsobem využívají obdobných rozhodnutí, vznášejí spekulaci a místy i lživé námitky, kladou různé překážky správním či soudním orgánům a vyčkávají na

situaci, v níž může nastat pochybení, a poté podávají žaloby. Zcela jistě pak nejde o spravedlivé řešení otázek ve věci samé, nýbrž spíše o to, získat přisudek na nákladech řízení za zastoupení advokátem, či jde o prodloužení řízení, jež přijde vhod žalobci. Nebo nakonec získání odškodnění. Již samotné označení předmětu poskytovaných služeb motoristům dává vzniku pochybám o tom, zda se jedná o běžnou advokátní pomoc klientovi (viz ust. § 16 a § 17 zákona o advokacii).

29. Podle § 2 s.ř.s. platí, že ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon. Ochrana práv též v obecné rovině nerozlučně souvisí s ústavními principy a může být poskytnuta pouze tam, kde je pro ni místo. Není tomu tak v daném případě žalobce, neboť se jedná o zneužití práva. Soud proto konstatuje, že i tato podaná žaloba svázaná pevně s osobou žalobce je za hranicí toho, kam může sahát ochrana subjektivních práv žalobce.

30. Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. IV. ÚS 2043/17 na téma zneužívajících způsobů podnikání a zneužívání práva uvedl následující (přitom ocitoval ustanovení § 2 odst. 1 a 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku): *„Každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shodě s Listinou základních práv a svobod a ústavním pořádkem vůbec, se zásadami, na nichž spočívá tento zákon, jakož i s trvalým zřetelem k hodnotám, které se tím chrání. Rozejde-li se výklad jednotlivého ustanovení pouze podle jeho slov s tímto příkazem, musí mu ustoupit. Výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění.“* V dané věci se jednalo o kritéria výkladu a použití norem práva soukromého, tato kritéria jsou však přenositelně v obecné rovině, s přihlédnutím ke specifikům, využitelná i v oblasti veřejného práva, pokud mají dosah do subjektivních práv či povinností subjektů práva. K tomu je rovněž výrazem opět zákonného textu občanského zákoníku v § 8 teze, že *zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany*. Tato obecně přijímaná zásada (právní princip) opět není omezena toliko na oblast soukromého práva. O tom, že právní principy mají dosah jako prameny práva, není v právním řádu ČR pochyb. Uznal je tak již Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97.

31. K otázce zneužití veřejného práva se vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004-48. NSS zde označil institut zákazu zneužití subjektivních práv k ničím neodůvodněné újmě jiného či k ničím neodůvodněné újmě společnosti, takže i jejích členů za materiální korektiv formálního pojmání práva, prostřednictvím něhož se do právního řádu vnáší hledisko ekvity (spravedlnosti). Soud uvedl doslova: *„Zároveň je zapotřebí zdůraznit, že zákaz zneužití práva představuje výjimku z pravidla; [...] nelze předem a obecně stanovit s matematickou přesností – ostatně právo není matematika –, kdy se zákazu zneužití – jakožto výjimky z pravidla – použije a kdy nikoliv. Vše záleží na okolnostech konkrétního případu a na soudcovském uvážení a rozmyslu. Stanovením přesných pravidel by se popřel smysl a samotná podstata institutu zákazu zneužití subjektivních práv; tento institut se musí vyznačovat jistou obsahovou pružností, aby mohl reagovat na nekonečné množství životních situací, na něž nemůže ve své obecnosti právní norma pamatovat.“*

32. V rozhodnutí čj. 6 As 125/2018-32 NSS uvedl, že: „pokud je žalobcem zneužito právo, nelze mu přiznat dobrodiní vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu. V tomto směru je obecně nutné postupovat dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004–48, podle kterého „zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu (bod 9). Dále je nutné poukázat na to, že institut zneužití práva není ze strany Nejvyššího správního soudu aplikován pouze ve vztahu k hmotnému právu, ale i ve vztahu k procesnímu právu – srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 121/2012–22 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010–91. V posledně citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud nadto dovodil, že přijetí závěru o zneužívání práva je důvodem pro odklon od dosavadní rozhodovací praxe.“ (bod 10).

33. Rovněž Ústavní soud se vyjádřil k otázce zneužití práva v nálezu ze dne 4. 6. 2014, sp. zn. IV. ÚS 3402/13, ve kterém uvedl: „Ústavní soud považuje za nutné zdůraznit, že právo musí být především nástrojem spravedlnosti, nikoliv nástrojem, který by mohl být v důsledku mechanické aplikace, bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráněného příslušnou normou, zneužíván k dosažení výhod. Za zneužití práva je nutné považovat i jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými dobrými mravy vedeno přímým úmyslem způsobit jinému účastníku újmu či se na jeho úkor obohatit.“

34. K tomu, že zákaz zneužití práva se uplatní nejen v právu soukromém, se přihlásil i Soudní dvůr Evropské unie v rozhodnutí ve věci ze dne 5. 7. 2007, C-321/05, Hans Markus Kofoed proti Skatteministeriet, kde uvedl „[...] vyjadřuje obecnou zásadu práva Společenství, podle níž je zakázáno zneužití práva. Procesní subjekty se nemohou podvodně nebo zneužívajícím způsobem dovolávat norem práva Společenství. Jejich použití totiž nemůže být rozšířeno až do té míry, aby zahrnovalo i zneužívající praktiky hospodářských subjektů, tedy operace, které nejsou uskutečněny v rámci běžných obchodních transakcí, avšak pouze za účelem obejití pravidel stanovených právem Společenství“.

35. Soudní dvůr EU v následujících rozhodnutích definoval test zneužití práva, pro nějž stanovil dva druhy podmínek: (i) kombinace objektivních okolností, při nichž přes formální splnění podmínek daných komunitárním právem nedošlo k dosažení cíle těchto norem, (ii) subjektivní prvek jako záměr získat výhodu z komunitárních norem umělým vytvořením podmínek pro její dosažení.

36. Soud proto nad rámec věcného odůvodnění uvádí, že se v nyní souzené věci i těchto důvodů nemíní přidat na stranu ochrany domnělého poškozeného proti žalovanému, jenž vykonával zákonem uloženou činnost a přitom neprovedl plnou anonymizaci osobních údajů.

37. Soud proto uzavřel, že podmínky pro přiznání ochrany dle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. nebyly v posuzované věci splněny. Nezbylo soudu jinak, než žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného jako nedůvodnou podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítnout.

Náklady řízení

38. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšnému žalovanému náklady nad rámec běžné úřední činnosti patrně nevznikly (nepožadoval je), a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

39. Žalobce, resp. jeho zástupce, v závěru žaloby jako v mnoha dalších žalobách podaných nejen u zdejšího soudu požadoval, aby rozhodnutí v této věci bylo na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu publikováno způsobem, který by nezasahoval do práv na ochranu soukromí jeho i jeho obhájce. K tomu krajský soud konstatuje, že nejde o výhradu či námitku, která by se týkala merita věci, resp. která by jakkoliv s věcným projednáním případu souvisela, proto nemůže být v tomto řízení jakkoli řešena či posuzována. Podotknout je nutno i to, že nesouhlas či výhrady k publikaci rozhodnutí soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu nelze adresovat zdejšímu krajskému soudu, neboť ten rozhodnutí na těchto stránkách ani nezveřejňuje, ani předmětné stránky nespravuje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 4. července 2019

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu